A JEWISH CANADIAN DAILY
CIRCULATED ALL OVER CANADA AND ABROAD

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

א נאציאנאל־אודיר שע צייטונג פאר אודישע און קענע־דער ענינים בפרט און פאר אלועלט־ליכע ענינים בכלל, און וועלכע איז אנ־ערקענט איבעראל אלס אזעלכע. —

VOLUME III. No. 981 | Toronto, Sunday May 28.th 1916 | כ"ה אייר, פרשה נשא, תרע"ו. | זונטאג מאי דער 28־טער, 1916. | PRICE : ONE CENT

דער טויט האָט גערויבט אונזער שלום עליכם'ן

קומט אלע היינט צו זייַן הספד

גאנץ טאראנטא וועט זייַן אין מאסי האלל צור עהרע פון אונזער פערשטארבענעם דיכטער

קומט נעהמען אבשיעד פון אונזער שלום עליכם'ן דאס וועט זיין איין עהרע פאר אייך און פאר איהם

אין זיין צוזאה בעט שלום עליכם מען זאָל זיין קבר ניט גראבען צווי־שען די קברים פון די מיליאָנערען נאָר פון פאָלק.

„איך וועל זיי בעשעהנען און זיי, דאָס פאָלק, וועלען מיך בע־שעהנען", האָט ער, געזאָגט.

לאָמיר, זשע, פאר זיינע גייסטיגע אוצרות וואָס ער האָט אונז גע־לאָזט, זיך פערזאמלען היינט אָן, מיט אונזערע טויזענדער, איהם בע־שעהנען.

זאָל קיין איד וואָס האָט א הארץ און פיהלט און פערשטעהט וואס שלום עליכם האָט געטהון פאר אונז, ניט פעהלען.

זאָל טאראנטא זעהען אין וויסען, אז מיט אונז האָט א גרויסער אונ־גליק פאסירט, אז מיר האָבען אונזער ליעבסטען דיכטער פערלוירען.

זיי וועלען אונזערע גרייסע מחנות אבלים זעהען און זיי וועלען זיך פארשטעלען ווי ליעב מיר האָבען אונזער דיכטער געהאט.

צוויי א זייגער וועט מען אין דער גאנצער געגענד ארום מאסיי האָל זעהען טויזענדער אידישע זיהן און טעכטער וואָס געהען מיט יראת הכבוד און ליעבע פערגיסען טרערהרען אויף זייער דיכטער, וועלכען זיי האָבען אזוי גוט פערשטאנען, געאכטעט און געליעבט.

אבדען פון טאראנטא! ווי ליעבענדיג און געליעבטע שוועסטער און ברידער מוזען מיר אלע ווי איינער הערען דעם „אל מלא רחמים" וואָס חזן מאנאוויטש מיט'ן כאר וועט זינגען.

מיר וועלען אלע הערען דעם הספד וואָס זרובבל, וועלכער קומט ספעציעל פון ניו־יארק, וועט מאכען נאָכ'ן גרויסען גאון פון אידישען הומאר.

מיר וועלען הערען קלאסישע טרייער מוזיק פון חזן מאנאוויטש מיט'ן כאר, זינגענדיג א פאר הארציגע קאפיטלאך תהילים, פאסענד פאר היינט.

דער ארגאן וועט שפיעלען שאָפענ'ס טרייער מארש.

מר. גאלדסטיק וועט פארלעזען שלום עליכם'ס צוואה.

די קינדער פון דער פרץ שולע וועלען אויך זינגען טרייער ליעדער.

עס איז אונזער אלעמענס חוב צו קומען צו דיעזען מעמאָריאל מיטינג. שלום עליכם האָט אונז פיעל מעהר געגעבען ווי ער האָט ביי אונז גענומען.

עס איז אן אפענער סוד, ווען מיר וואָלטען געווען געטהון אונזער חוב צו אונזער איינציגען גרויסען המאָריסט ביי זיין לעבען, וואָלט ער אזוי שנעל פון דער וועלט ניט געווען געגאנגען. זאָלען מיר וועניגסטענס ווייזען אז מיר בעדויערען עס פון הארצען.

לאָמיר וועניגסטענס קומען איהם אבגעבען זייַן לעצטע עהרע.

מאראנטאָ אידען פון אלע קלאסען, קומט פערגיסען א טרעהר לכבוד אונזער ליעבען דיכטער און איהם זאָגען: אונפערגעסליכער שלום עליכם. „עהרע דיין אנדענקען!"

קיין אידישער מאן אדער פרוי וועט דאָס הארץ ניט האָבען צו זיטצען היינט אין דער היים און ניט אנטהייל נעהמען אין פאָלקס גרויסען טרויער.

אמעריקא פראטעסטירט פאר פער האלטען איהר פאסט

וואשינגטאן מאי 27

די פעראייניגטע שטאטען האבען גע־שיקט א ווארנונג צו ענגלאנד און פראנק־רייך וועגען דער נייטראלער פאסט וועל־כע ווערט פון זיי פערהאלטען.

אמעריקא האט זיי ערקלערהט אז זי קען ניט טעלערירען ווייטער אזא אונרעכט וועלכע ברייגנט שאדען די אמעריקאנער בירגער און זיי ליידען פון דער אונגע־זעצליכער פראקטיק, פון פערהאלטען נייט־ראלע פאסט.

אמעריקא האט געווארענט די ביידע רעגיערונגען, אז אמעריקא וועט בלייבען צופרידען בלויז דאן ווען זי וועט אויף דעם געבען בעקומען דאס פולע רעכט פון א נייטראלער לאנד.

דיעזע ווארנונג האט אמעריקא גע־שיקט צו די צוויי אויבענדערמאהנטע רע־גיערונגען אין דער לעצטער נאכט וועלכע איז געבטען פערעפענטליכט. געווארען פונ'ם סטייט דעפארטמענט, אין דער נאָ־טע ווערט אבער ניט אנגעגעבען קיין צייט ווען די דעגיערונגען זאָלען עס טהאן אבער אין די פעראייניגטע שטאטען דענקט מען אז ענגלאנד און פראנקרייך וועלען וועגען דעם גלייך האנדלען.

אין דער נאכט וועלכע אמעריקא האט געשיקט ווערט געדרעט וועגען דעם וואס ענגלאנד און פראנקרייך פערהאלטען און צענזורירען נייטראלע בריעף.

עס ווערט אויך ערקלערהט אז אמע־ריקא וועט מאהנען שאדענערזאץ אאר די פערלוסטען וועלכע אמעריקאנער בירגער האבען געהאט דערפון וואס ענגלאנד און פראנקרייך האבען פערהאלטען אמעריקא־נער פאסט.

דייטשלאנדס חשק צו שלום ווערט שטארקער טאג טעגליך

בערלין, מאי 26

נאך א בעזוך פון אויבערשט לייטענ־אנט ע. מ. מאאוז קיין אייראפא אלס דער פעזענליכער פערטרעטער פון פרע־זידענט ווילסאָן וועט דאָ גאר קיין אי־בערראשונג ניט זיין פאר די יעניגע וואס ווייסען וואס עס טהוט זיך דא הינטער די קוליסען בנוגע די פריעדענס אויסזיכ־טען.

מען האפט דא אז אויב לייטענאנט מאאוז וועט דא מאכען אזא בעזוך וועט ער דאס מאל קומען אלס אן אנקינדיגער פון שלום, אדער יעדענפאלס פארצובריי־טען, אויב מעגליך, דעם פונדאמענט פאר פריעדענס פארשלאגען, כאטש דיעזע אר־בייט איז אנערקענט צו זיין א גאנץ שווע רע.

קענעדע פערקויפט נאך אן אייז ברעכער צו רוסלאנד

אטאווא מאי 27

קענעדע האט פערקויפט איהר גרוי־סע אייז ברעכער שיף וועלכע איז ערשט מיט צוויי וואכען צוריק פערענדיגט גע־וואָרען פון די קענעדיען וויקערס לימי־טעד אין מאנטרעאל.

די שיף איז פון קענעדע פערקויפט געווארען צו דער רוסישער רעגיערונג, מען דעקט אז זי וועט קאמפליט פערטיג ווע־רען קומענדען הערבסט אזוי זי זאָל אנ־קומען אין רוסלאנד צו ריכטיגער צייט, צו העלפען האלטען דעם ארכאנגעלסקען פארט ריין פון אייז.

דאס איז שוין די דריטע „אייז" שיף וועלכע קענעדע פערקויפט צו רוסלאנד די ערשטע צוויי זענען געווען די "מינטא" און ערל גרעי, און ווי די רוסישע רעגיע־רונג האט זיך אויסגעדריקט האבען די צוויי שיפען געטהאן פאר רוסלאנד אויס געצייכענטע ארבייט.

די יעצטיגע שיף וועלכע הייסט רדשיי. די האזען, קאסט ביז א מיליאן דא־לאר, און זי איז צו רוסלאנד פערקויפט געווארען פאר'ן זעלבען פרייז זי איז דו גרעסטע אייז ברעכער שיף אין דער וועלט.

שמוגעלט אריין אפיום אין מאנטרעאל

מאנטרעאל מאי 27

פאר איבער פינף טויזענד דאלאר ווערטה אפיום אין הונדערט בלעכערנע קעסטן איז אריינגעשמוגעלט געווארען אין מאנטרעאל פון ליווערפול מיט דער שיף סקאנדינאוויען פון דער עלדען לין.

דיעזער טראנספארט איז אבער אין צייט קאנסטירט געווארען פון דער פא־ליציי, נעפענען האט עס די פאליציי ביי טהאמאס גריפיטס אין 221 סאנט אנדריו סטריט.

ער איז ארעסטירט און איז געשטעלט געווארען אונטער 200 דאלאר בייל.

וואלונטירען פערלאנגט

דער טאראנטער מלחמה קאנפערענץ אפעלירט צו די היגע אידישע פרויען און מענער זיי זאָלען העלפען אין די וועכענט ליכע קאלעקטאנס.

עס פעהלען אויס וואלונטירען פאר זונטאג און פאר די וואכען־טעג, איבער הויפט פאר'ן לעצטען.

הויפט זאך אבר, און העלפט דאמיט די מלחמה קרבנות.

די דייטשען ווילען מאכען א פערזוך צו געהען אויף פעטראנראד

לאנדאן, מאי 27

לויט ידיעות וואס זיינען אנגעקומען קיין באזעל, פארברייטען זיך די דייט־שען פאר א שטארקער פלאטען און מילי טערישער אפענסיווע אין ראיאן פון די גא.

די פארטען פון ראנציג און פון קע־נינסבערג, זאגט מען, זיינען געשלאסען פאר האנדעל און שיפען ווערען געגוצט בלויז פאר'ן טראנספארט פון ארטילעריע און אמוניציע אונטער דער פראטעקציע פון א גרויסע דייטשע פלאטע ניט ווייט פון ליבאווא.

די שווייצארישע צייטונג דער "בונד" שרייבט דאס די דייטשען האבען ערשט געענדיגט א נייע אייזענבאהן לי־ניע פון ליבאווא, דורך מוראוויעווא קיין מיטאווא און דאס פרישע אנגעקומען מו־ליטער איז אויף דיעזער ליניע טראנספאר טירט געווארען. דיעזע צייטונג זאגט דאס מען דענקט אז די דייטשע פלאטע וועט מאכען א פערזוך זיך אריינצורייסען אין דער בוכטע פון ריגא.

דער פלאטען קארעספאנדענט פון דער "טיימס" פערזיכערט דאס די קר־מענדע גרויסע דייטשע אפענסיווע וועט זיך ווארשיינליך אנהויבען אין צפון רוס לאנד, אנגעהמענדיג די פארס פון א קאט בינירטער ים און לאנד אטאקע פון דער ריגא'ר בוכטע פון איין זייט און פון ארי בער דער דווינא פון דער אנדערער זייט. דער צוועק איז א גרויסער קריעגס־צוג אויף — פעטראגראד. אין דערזעלבער צייט, ערווארטען מאנכע, וועלען די דייט שען זיך פארמעסטען צו נעבען א שטאר קען קלאפ אויף דעם ענגלישען פראנט אין פראנקרייך און אין פלאנדערן און דא אויף, גלויבט מען, וועט די אטאקע זיין אי פון יום אי, זון לאנד.

קענעדע פערקויפט פאר פער האלטען איהר פאסט

וואשינגטאן מאי 27

די פעראייניגטע שטאטען האבען גע־שיקט א ווארנונג צו ענגלאנד און פראנק־רייך וועגען דער נייטראלער פאסט וועל־כע ווערט פון זיי פערהאלטען.

אמעריקא האט זיי ערקלערהט אז זי קען ניט טעלערירען ווייטער אזא אונרעכט וועלכע ברייגנט שאדען די אמעריקאנער בירגער און זיי ליידען פון דער אונגע־זעצליכער פראקטיק, פון פערהאלטען נייט־ראלע פאסט.

אמעריקא האט געווארענט די ביידע רעגיערונגען, אז אמעריקא וועט בלייבען צופרידען בלויז דאן ווען זי וועט אויף דעם געבען בעקומען דאס פולע רעכט פון א נייטראלער לאנד.

דיעזע ווארנונג האט אמעריקא גע־שיקט צו די צוויי אויבענדערמאהנטע רע־גיערונגען אין דער לעצטער נאכט וועלכע איז געבטען פערעפענטליכט. געווארען פונ'ם סטייט דעפארטמענט, אין דער נאָ־טע ווערט אבער ניט אנגעגעבען קיין צייט ווען די דעגיערונגען זאָלען עס טהאן אבער אין די פעראייניגטע שטאטען דענקט מען אז ענגלאנד און פראנקרייך וועלען וועגען דעם גלייך האנדלען.

אין דער נאכט וועלכע אמעריקא האט געשיקט ווערט געדרעט וועגען דעם וואס ענגלאנד און פראנקרייך פערהאלטען און צענזורירען נייטראלע בריעף.

עס ווערט אויך ערקלערהט אז אמע־ריקא וועט מאהנען שאדענערזאץ אאר די פערלוסטען וועלכע אמעריקאנער בירגער האבען געהאט דערפון וואס ענגלאנד און פראנקרייך האבען פערהאלטען אמעריקא־נער פאסט.

דייטשלאנדס חשק צו שלום ווערט שטארקער טאג טעגליך

בערלין, מאי 26

נאך א בעזוך פון אויבערשט לייטענ־אנט ע. מ. מאאוז קיין אייראפא אלס דער פעזענליכער פערטרעטער פון פרע־זידענט ווילסאָן וועט דאָ גאר קיין אי־בערראשונג ניט זיין פאר די יעניגע וואס ווייסען וואס עס טהוט זיך דא הינטער די קוליסען בנוגע די פריעדענס אויסזיכ־טען.

מען האפט דא אז אויב לייטענאנט מאאוז וועט דא מאכען אזא בעזוך וועט ער דאס מאל קומען אלס אן אנקינדיגער פון שלום, אדער יעדענפאלס פארצובריי־טען, אויב מעגליך, דעם פונדאמענט פאר פריעדענס פארשלאגען, כאטש דיעזע אר־בייט איז אנערקענט צו זיין א גאנץ שווע רע.

קענעדע פערקויפט נאך אן אייז ברעכער צו רוסלאנד

אטאווא מאי 27

קענעדע האט פערקויפט איהר גרוי־סע אייז ברעכער שיף וועלכע איז ערשט מיט צוויי וואכען צוריק פערענדיגט גע־וואָרען פון די קענעדיען וויקערס לימי־טעד אין מאנטרעאל.

די שיף איז פון קענעדע פערקויפט געווארען צו דער רוסישער רעגיערונג, מען דעקט אז זי וועט קאמפליט פערטיג ווע־רען קומענדען הערבסט אזוי זי זאָל אנ־קומען אין רוסלאנד צו ריכטיגער צייט, צו העלפען האלטען דעם ארכאנגעלסקען פארט ריין פון אייז.

דאס איז שוין די דריטע „אייז" שיף וועלכע קענעדע פערקויפט צו רוסלאנד די ערשטע צוויי זענען געווען די "מינטא" און ערל גרעי, און ווי די רוסישע רעגיע־רונג האט זיך אויסגעדריקט האבען די צוויי שיפען געטהאן פאר רוסלאנד אויס געצייכענטע ארבייט.

די יעצטיגע שיף וועלכע הייסט רדשיי. די האזען, קאסט ביז א מיליאן דא־לאר, און זי איז צו רוסלאנד פערקויפט געווארען פאר'ן זעלבען פרייז זי איז דו גרעסטע אייז ברעכער שיף אין דער וועלט.

שמוגעלט אריין אפיום אין מאנטרעאל

מאנטרעאל מאי 27

פאר איבער פינף טויזענד דאלאר ווערטה אפיום אין הונדערט בלעכערנע קעסטן איז אריינגעשמוגעלט געווארען אין מאנטרעאל פון ליווערפול מיט דער שיף סקאנדינאוויען פון דער עלדען לין.

דיעזער טראנספארט איז אבער אין צייט קאנסטירט געווארען פון דער פא־ליציי, נעפענען האט עס די פאליציי ביי טהאמאס גריפיטס אין 221 סאנט אנדריו סטריט.

ער איז ארעסטירט און איז געשטעלט געווארען אונטער 200 דאלאר בייל.

וואלונטירען פערלאנגט

דער טאראנטער מלחמה קאנפערענץ אפעלירט צו די היגע אידישע פרויען און מענער זיי זאָלען העלפען אין די וועכענט ליכע קאלעקטאנס.

עס פעהלען אויס וואלונטירען פאר זונטאג און פאר די וואכען־טעג, איבער הויפט פאר'ן לעצטען.

הויפט זאך אבר, און העלפט דאמיט די מלחמה קרבנות.

אמעריקא פראטעסטירט פאר פער האלטען איהר פאסט

וואשינגטאן מאי 27

די פעראייניגטע שטאטען האבען גע־שיקט א ווארנונג צו ענגלאנד און פראנק־רייך וועגען דער נייטראלער פאסט וועל־כע ווערט פון זיי פערהאלטען.

אמעריקא האט זיי ערקלערהט אז זי קען ניט טעלערירען ווייטער אזא אונרעכט וועלכע ברייגנט שאדען די אמעריקאנער בירגער און זיי ליידען פון דער אונגע־זעצליכער פראקטיק, פון פערהאלטען נייט־ראלע פאסט.

אמעריקא האט געווארענט די ביידע רעגיערונגען, אז אמעריקא וועט בלייבען צופרידען בלויז דאן ווען זי וועט אויף דעם געבען בעקומען דאס פולע רעכט פון א נייטראלער לאנד.

דיעזע ווארנונג האט אמעריקא גע־שיקט צו די צוויי אויבענדערמאהנטע רע־גיערונגען אין דער לעצטער נאכט וועלכע איז געבטען פערעפענטליכט. געווארען פונ'ם סטייט דעפארטמענט, אין דער נאָ־טע ווערט אבער ניט אנגעגעבען קיין צייט ווען די דעגיערונגען זאָלען עס טהאן אבער אין די פעראייניגטע שטאטען דענקט מען אז ענגלאנד און פראנקרייך וועלען וועגען דעם גלייך האנדלען.

אין דער נאכט וועלכע אמעריקא האט געשיקט ווערט געדרעט וועגען דעם וואס ענגלאנד און פראנקרייך פערהאלטען און צענזורירען נייטראלע בריעף.

עס ווערט אויך ערקלערהט אז אמע־ריקא וועט מאהנען שאדענערזאץ אאר די פערלוסטען וועלכע אמעריקאנער בירגער האבען געהאט דערפון וואס ענגלאנד און פראנקרייך האבען פערהאלטען אמעריקא־נער פאסט.

עלליים ווערען טהעטיג אויפ'ן באלקאן פראנט

אטהענס מאי 27

דאס וואס די ענגלישע און פראנצויז־זישע טרופען האבען אמאל פערנומען די גריכישע שטאדט סאלאניקי, איז ניט גע־ווען אומזיסט. סאלאניקי, האט זיך ארויס געוויזען צו זיין א זעהר גוטער פלאץ און סטראטעגישער פונקט פאר די טרופען פון די עלליים.

ערשטענס האבען הערמיט די עלליים פריהער פערהיט אז די דייטשען און די עסטרייכער זאָלען וויינטער ניט געהן. נאָכ דעם ווי זיי האבען פערנומען סערביען. דאס האט מען שוין געזעהען, ענדע לעצ־טען זומער האבען די עלליים דארט אבגע שטעלט די דייטשע און בולגארישע עפענ־סיווע.

און צווייטענס האבען די עלליים געפאנגען פון דארטען אנצופאנגען א גע־נעראל אפענסיווע, ארויסטרייבען די עס־טרייכער און בולגארען פון סערביע, צו ריק אויפשטעלען דאס סערבישע לאנד.

דיעזער צווייטער פלאן האלט ביים פערווירקליכט ווערען. די רעגאנגיזיר־טע סערבישע ארמיי איז שוין פארטיג אנ־צופאנגען דעם קאמפף, געוועהנטליך מיט דער היעלף פון די ענגלישע און פראנ־צויזישע טרופען וועלכע געפינען זיך דארט.

לויט עס איז בעקאנט געווארען פון זיכערע קווילען, געפינען זיך אויף יענעם פראנט בלויז א קליין אבטהיילונג פון עס טרייכישע טרופען. זיי האלטען עס מאָ־נאסטיר, דערפאר זענען דארט דא פיעל דייטשע טרופען, מען דענקט אז די דייט־שען האבען דארט פיער דיוויזיעס פון אינ־פאנטעריע, קאוואלעריע און ארטילעריע. אבער צוליעב דעם מאנגעל אין שפיין זענען די דייטשען געווען געצוואונגען צו ריקציהען זייערע טרופען טיפער אין לאנד

וועגען דעם דערצעהלען פיעלע בול־גארישע מאלדאטען וועלכע האבען דע זערטירט און זענען אריבער געלאפען צום לאגער פון די אלאירטע טרופען. עס ווערט ערקלערהרט אז ביז 5000 בולגארען האבען דעזערטירט, און זיי דערצעהלען אין וועל כער לאגע עס געפינען זיך דארט, די דייטשע און עסטרייכישע ארמייען.

פיעלע עסטרייכער מאלדאטען זענען טראנספערירט געווארען פון דעם פראנט טיפער אין מאקאדאניען צום איטאליענ־שען פראנט, און פון אלע פארבערייטונ־גען וואס די דייטשען מיט די עסטרייכער מאכען איז צו זעהען אז זיי פערגרייטען זיך פאר א דעפענסיוו אין ניט פאר קיין אפענסיוו.

ווי עס ווייזט אויס פערשטעהען די דייטשען און עסטרייכער גאנץ גוט וואס די עליים פארבערייטען זיך צו טהאן, זיי קענען אבער מעהר גארנישט טהאן ווי ווכען צו פערשטארקען זייערע פאזי־ציעס, און צוליעב דעם צוועק ברייגנען זיי אהין פיעלע שווערע האראמאטען, און פיעל אמוניציאן, אבער קיין גענינגערע צאהל מאלדאטען האבען זיי ניט.

די עלליים ווידער זענען גוט פארבע־רייטעט־דארטען, און האבען יעצט די בעס טע געלעגענהייט ארויסצוטרייבען די עס טרייכער דייטשען און בולגארען פון סער ביען, און זיי טהוען עס טאקע.

גאר אין גיכען וועט מען הערען פון נייע פירכטליכע שלאכטען אויף יע־נעם פראנט. און אז די עלליים וועלען דעם מאל וועגען איז גאר קיין צווייפעל ניט.

עלליים ווערען טהעטיג אויפ'ן באלקאן פראנט

אטהענס מאי 27

דאס וואס די ענגלישע און פראנצויז־זישע טרופען האבען אמאל פערנומען די גריכישע שטאדט סאלאניקי, איז ניט גע־ווען אומזיסט. סאלאניקי, האט זיך ארויס געוויזען צו זיין א זעהר גוטער פלאץ און סטראטעגישער פונקט פאר די טרופען פון די עלליים.

ערשטענס האבען הערמיט די עלליים פריהער פערהיט אז די דייטשען און די עסטרייכער זאָלען וויינטער ניט געהן. נאָכ דעם ווי זיי האבען פערנומען סערביען. דאס האט מען שוין געזעהען, ענדע לעצ־טען זומער האבען די עלליים דארט אבגע שטעלט די דייטשע און בולגארישע עפענ־סיווע.

און צווייטענס האבען די עלליים געפאנגען פון דארטען אנצופאנגען א גע־נעראל אפענסיווע, ארויסטרייבען די עס־טרייכער און בולגארען פון סערביע, צו ריק אויפשטעלען דאס סערבישע לאנד.

דיעזער צווייטער פלאן האלט ביים פערווירקליכט ווערען. די רעגאנגיזיר־טע סערבישע ארמיי איז שוין פארטיג אנ־צופאנגען דעם קאמפף, געוועהנטליך מיט דער היעלף פון די ענגלישע און פראנ־צויזישע טרופען וועלכע געפינען זיך דארט.

לויט עס איז בעקאנט געווארען פון זיכערע קווילען, געפינען זיך אויף יענעם פראנט בלויז א קליין אבטהיילונג פון עס טרייכישע טרופען. זיי האלטען עס מאָ־נאסטיר, דערפאר זענען דארט דא פיעל דייטשע טרופען, מען דענקט אז די דייט־שען האבען דארט פיער דיוויזיעס פון אינ־פאנטעריע, קאוואלעריע און ארטילעריע. אבער צוליעב דעם מאנגעל אין שפיין

נאך ניט אלע אידישע בוטשערס האבען כשר פלייש

לויט די נייע אריינרישונגען וועלען שוין אידען קענען זיכער זיין אין טאראנ־טא, דאס זיי עסען כשר פלייש:

לויט די אגרימענטס מיט דעם וועה־כשרות, וועט מען, עדשטענס ניט טאָ־רען שעכטען נאָר אין א געוויסער צייט, אזוי אז מען וועט קענען האבען א קאנ־טראל און וויסען פון וואנעט יעדעס שטיק פלייש קומט.

צווייטענס וועלען די רבנים גוט אכ־טונג געבען, און אין דעם מאמענט ווי זיי וועלען זעהן דאס דער בוטשער האט בדעה מאכיל טריפה זיין, וועלען זיי הא־בען דאס רעכט דעם „כשר סיין" אוועק־צונעהמען פון בעטרעפענדען בוטשער.

דער עולם וועט אלזא וויסען וועלכער בוטשער עס ווערט קאנטראלירט פון וועל־כשרות און וועלכער איז א מיסגליער פון הפקר פעטרישקע פעראיין און ווערט נאָ־טיריליך פון קיינעם ניט קאנטראלירט.

די פראגע איז איצט בלויז „ווי פיעל?"

דאס הייסט, ווי פיעל בוטשערס זיי־נען שוין אנגטער דעם קאנטראל.

און

ווער זיינען זיי?

א גרויסע פערפלייצונג אין פארט פרענסיס

פארט פרענסיס אנט. מאי 27

א גרויסע פערפלייצונג איז דא יעצט אין שטאט, די וואסערען פון דער טייך „רעניי" זענען ארויס פון די ברעגען און האבען אנגעמאכט א שרעקליכע פערמליי צונג.

צייט נעכטען איז דאס וואסער אין טייך העבער געווארען אויף 4 אונטשעס, און אויב דאס וואסער זאָל האלטען ווי־טער אין שטייגען אזוי וועלען זיך די פאפיר מילס מוזען שליסען.

דער פאבליק ווארק אינזשינער פון אטאווא איז אנגעקומען אין שטאדט צו זעהען פערמיידען גרויסע שאדענס.

דאס וואסער האלט אבער אין שטיי־גען און לויט פישער לייט ניבען אין וועט עס נאך זעהר פיעל שטייגען.

האנאריבעל ס. א. מאגראמה איז אויך אנגעקומען אהער, און איז נעכטען ארומגעפאהרען צו מאכען א אונטער זו־כונג.

סיידען דאס וואסער וועט נעהמען אבפאלען, ווען ניט וועלן גוואל־דיגע שאדענס פעראורזאכט ווערען.

עס ווערען בענוצט גרויסע וואסער פאמפס אנווייסונגען דאס וואסער פון די פייפער מילס קעלערען.

אין שטאדט זענען אלע גאסען פער פלייצט, און די מענשען קומען און נעהן ארויס פון זייערע הייזער אין שיראלאר.

דער שוין פעראורזאכטער שאדען בעטרעפט פיעלע טויזענדער דאלארס.

די אינזשינערען אבער וועלכע געפי־נען זיך דארט דענקען אז עס וועט זיך זיי איינגעבען אפצוהאלטען דאס וואסער

נעלד נעשיקט

מר. ה. ווייגבערג פרעזי־דענט פון דעם „אידישען זשורנאל"

שיקט נעלד קיין רוסלאנד לויט מאנעס קורס.

33

סענט (פארזרוכעל)

מיר שיקען איך טעלעגראפיש

נעלד געשיקט כאך אלע טהיילען פון דער וועלט.

טאראנטא האט פער־לוירען דעם אפיל

ווי בעוואוסט האט די שטאדט טאָ־ראנטא אפעלירט צום פריווי קאנסול אין ענגלאנד ווענן דער סטריט קאר פראגע.

עס האט זיך נעמליך געהאנדעלט ווע־גען דעם צי די טאראנטא סטריט קאר קאמפאני האט א רעכט צו בויען טרעקס אין נארט יאנג סטריט אויף'ן פלאץ פון דער מיטראפאליטאן רעלווע.

ווען די פראגע איז געקומען פאר דער היגער רעלוועי באארד איז דער פסק פון דער באארד געווען צו גונסטען דער קאר קאמפאני, די שטאדט האט דאן אפע־לירט צום פריווי קאנסול אין ענגלאנד, און יעצט האט דער סיטי סאליסיטאר דזשאהנסאן ערהאלטען א קויבעל פון קאר פאריישאן קאנסול גירי וועלכער האט פער טהיידיגט די שטאדט אינטערעסען ביים פריווי קאנסול, און די ענטשיידונג פונ'ם פריוויקאנסול וועט פיילייכט זיין גענגען דער שטאדט, דאס הייסט אז לויט דעם פרעזנטשעין וואס די קאר קאמפאני האט מיט דער שטאדט וועט זי קענען בויען קאר טרעקס אין נארטה יאנג סטריט.

כמעט א האלבער מיליאן מענשען געפאלען ביי ווערדון

פאריז, מאי 27

דער אפיציעלער בעריכט לויטעט:

אויף דעם לינקען בערג פון טייך מאאס האבען אינזערע טרופען געכטען אין אוועגד אמאקירט דאס דארף מוסיעיר און די דייטשע פאזיציאנען אין מערב זייט.

נאך א ווילדען קאמפף האבען מיר אריין געדרונגען אין דער מזרח טהייל פון דארף און מיר האבען פערכאפט איינינע דייטשע טרענטשעס אין צפון מערב פון קומיעיר.

א העפטיגע נעגען־ אטאקע מצד דעם שונא איז ניט בכח געווען אונז ארויס צו יאגען פון די פערנומענע פאזיציעס.

"אין מזרח זייט פון בארג 304 האָ־בען פראנצויזישע טרופען, נוצענדיג האנד גראנאטען, געמאכט עטוואס פראג רעס אין צייט פון דער נאכט.

אויף דעם רעכטען ברעג פון טייך איז די צווייטע דייטשע אטאקע אויף אונ־זערע טרענטשעס אין דער נאכבארשאפט פון דער דואמאן פעסטונג געמאכט געווא־רען בעכטען 6 א זייגער אין אוועגד מיט פיעל עגערגיע. דיעזע בעוועגונג איז אבר שטענדיג צוריקגעשטויסען געווארען.

די נאנצע נאכט האט זיך אויסגעציי־כענט מיט גרויסער ארטילערישער טהע טיגקייט פון ביידע זייטען אין צפון פון ווערדון.

לאנדאן מאי 27

צום קראנזיקל שרייבט מען פאלגענדעס וועגען איינדריק וואס די שלאכטען ארום ווערדון האבען געמאכט אין דייטש לאנד:

„די 300 טויזענד דייטשען וועלכע זיינען געפאלען פאר ווערדון האט יעדער פון זיי פערארזאכט אין דייטשלאנד גרויס סע צרות. אויב די פראנצויזען האבען ביי ווערדון פערלוירען לאמיר זאגען, 120 טוי זענד מענשען, די אפריקאנער טרופען שוין אריינגערעכענט, דאן איז אין פראנק רייך פאראן א דריטעל צרות מיט וועטא נען ווי אין דייטשלאנד.

"די דייטשען, ווי בעוואוסט, האבען ספעציעל פאר דיעזער וואך געבראכט צו ווערדון פיהל דיוויזיעס. און אזוי ווי דריי צעהן קארפוסען זיינען שוין פון לאנד בע־שעפטיגט אין דיעזער שלאכט הייסט עס דאס מיר האבען א סך הכל פון פופצעהן ארדער זעכצעהן קארפוסען, א קימא לן פון 800 טויזענד מאן.

פריעדען איז שוין אויף דער רייזע"

בערלין, מאי 27

דער אמבאסאדאר פון די פעראייניג־טע שטאאטען, דזשערראר איז איבער־צייגט דאס מען זעהט שוין דעם וועלט פרי דען קומען. לויט אן אינטערוויו וואס איז פערעפענטליכט געווארען אין א מינכענער צייטונג פון איהר בערליגער קארעספאנ־דענט, דזשעראר ווערט ציטירט דאס ער זאָל האבען געזאגט: „קיין זאך קאן ניט ריהרען מיין עמטען גלויבען דאס דער וועלט פריעדען איז שוין אויף דער רייזע".

בראנדייס וועט די טעג גוט גע־הייסען ווערען

(ספעציעל - צום "אידישען זשרנאל")

וואשינגטאן מאי 27

נאכדעם ווי ל. ד. בראנדייסען קאנ דידאטור איז אנגענומען געווארען מיט א מאיאריטעט שטימען פון דער סענאט דזשוריישערי קאמיטע איז שוין כמעט ווי זיכער, אז ער וועט גוט־געהייסען ווערען פונ'ם סענאט, וויל בראנדייסען געגנער האבען זיך ענדליך איבערצייגט, אז יעדער קאמף פון זייער זייט איז אן אומזיסטער.

מען האפט אויך, אז חוץ די דעמאק ראטען פונ'ם סענאט, וועלען פאר בראנ־דייס'ן אויך שטימען די פראגרעסיווע רע־פובליקאנער.

דייטשען הערען ניט אויף צו אטאקירען ארום ווערדון

פאריז, מאי 27

שווערע שלאכטען ארום ווערדון וועע רען פארמגעזעצט, מיט די דייטשען אלס די אנגרייפער נאך, ווי די לעצטע אפיציע־לע יידיעות לויטען אבער, איז קיין נייע ענדערונג, אין די פאזיציאנען ניט פארגע קומען.

נאכדעם ווי די דייטשען האבען צו־ריק פערכאפט די דואמאן פעסטונג, אין צפון מזרח פון ווערדון, האבען די דייט־שען געזוכט — אהן ערפאלג אבער — ארויסצוטרייבען די פראנצויזען פון דע־נגנג צו דער פעסטונג, וואו זיי האבען גע־צויגען זייערע לינעס, ווען זיי זיינען גע־ווען געצוואונגען אויסצולייד יגען די פעס־טונג זעלבסט.

די אטאקע איז געווען זעהר א שטאר קע, פאריז בעריכטעט אבער דאס אונטער דעם פייער פון דער פראנצויזישער איר פאנטעריע און פון שנעלל שיסער, איז זי געווען פאלשטענדיג צוריק געצויגען, און די דייטשען האבען דערביי געליטען שווע רע פערלוסטען. דאס איז די איינציגע אינפאנטעריע אטאקע אין דעם גאנצען ווערדון ראיאן, זאגט פאריז, די ארטילע־ריע אבער פון ביידע זייטען איז געווען זעהר טהעטיג אויף אלע פונקטען, און אי בערהויפט אין ראיאן פון אוואקור און בארג גומער 304.

ער רופט איהם „שיני"

נארדאן בענעט א סאלדאט איז אנ־ג געקלאגט געווארען פון א געוויסען מר. סילווערמאנען, אז ער האט איהם גערו־פען "שיני" און האט איהם געווארפען שטיינער אין פענסטער.

די קויס איז פארגעבראכט געווארען פרייטאג נאכמיטאג אין פאָליס קארט.

מען מעג זיך טאקע זיין א סאלדאט, אבער דערצו דארף מען קיין בויאן ניט זיין האט דזשאדזש קאהאן בעמערקט בעש טראפענדיג דעם סאלדאט מיט פינף דא לאר און קאסטען.

ארעסטירט פאר שלאגען זיין קינד.

ווינדזאָר, מאי, 27.

פרעדריק ביסעלל פון 82 מאנטמא־רענקי סטריט, איז געכטען ארעסטירט געווארען אויף דער קלאגע פון א פראָ־ביישאן בעאמטען, וועלכער בעשעלדיגט איהם, אז ער האט אונבארהמנות'דיג גע־שלאגען זיין זיעבען, נעהריגען אינגעל, אלפרעד.

ביסעלל האט צוגעגעבען אז ער האט געשלאגען זיין אינגעל, ער האט זיך אבער פערענטפערט, אז ער האט עס גע־טהאן, ווייל זיין אינגעל האט אויף איהם געזאגט, אז ער איז א מיוסער מענש.

ביסעלל איז א קאר קאנדוקטאר.

ערהאלטענע געלדער

אפיציעלע פאסטעל־ קארדס אונ־טערשריעבען ביי די יעניגע וואס האבען די געלדער ערהאלטען פון פערזאנען וואס האבען געלד צו זיי־ערע קרזבים און פאמיליעס געשיקט דורך מר. ה. ווייגבערג, פרעזי־דענט פון „אידישען זשורנאל".

(ליסטע פון נעמען אויף פיידזש 6.)

נאך ניט אלע אידישע בוטשערס האבען כשר פלייש

לויט די נייע אריינרישונגען וועלען שוין אידען קענען זיכער זיין אין טאראנ־טא, דאס זיי עסען כשר פלייש:

לויט די אגרימענטס מיט דעם וועה־כשרות, וועט מען, עדשטענס ניט טאָ־רען שעכטען נאָר אין א געוויסער צייט, אזוי אז מען וועט קענען האבען א קאנ־טראל און וויסען פון וואנעט יעדעס שטיק פלייש קומט.

צווייטענס וועלען די רבנים גוט אכ־טונג געבען, און אין דעם מאמענט ווי זיי וועלען זעהן דא